

JEZYK POLSKI – WYMAGANIA EDUKACYJNE

Opracowano na podstawie Programu nauczania „Słowa z uśmiechem” wydawnictwa WSiP

Klasa IV

OCENA	UCZEŃ:
celująca	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych. • Angażuje się w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim. • Doskonale opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej. • Odnacza się samodzielnością i dojrzałością sądów. Współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań. • Posiada umiejętności z zakresu nauki o języku wyższe niż przewidywane w programie nauczania klasy • Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie. • Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej. • Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym. • Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania. • Wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi. • Wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe.
	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej. • Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności. Zazwyczaj aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych • Bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim. • Wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe. <p style="text-align: center;">Kształcenie literackie i językowe</p>

bardzo dobra

- Wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym.
- Doskonale potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV. Zachowuje trójdzielną kompozycję opowiadania.
- Dbą o prawidłowy układ graficzny wypowiedzi pisemnej – akapity.
- Redaguje opowiadanie z dialogiem. Formułuje morał wynikający z baśni. Wykazuje się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu.
- Samodzielnie sporządza plan odtwórczy tekstu literackiego i kompozycyjny własnej wypowiedzi.
- Nazywa cechy bohatera i przywołuje czyny, zachowania, które o tym świadczą. Potrafi nazywać stany psychiczne i ich przejawy.
- Ma bogaty zasób słownictwa i umiejętnie się nim posługuje
- Analizuje utwór poetycki, wskazując: epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast, wersy, rymy, osobę mówiącą w wierszu.
- Płynnie czyta nowy tekst. Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji.

Fleksja i składnia

- Biegle rozróżnia części mowy poznane w IV klasie.
- Wskazuje różnicę między osobową a nieosobową (bezokoliczniki) formą czasownika.
- Poprawnie stosuje formy liczby, osoby, rodzaju, czasu.
- biegle odmienia rzeczowniki przez przypadki i poprawnie stosuje je w zdaniach.
- Odmienia przymiotniki i zauważa zależność form przymiotnika od określanego rzeczownika.
- Dostrzega związki między przysłówkiem a czasownikiem.
- Rozwija zdania pojedyncze nierozwinięte odpowiednio dobranymi określeniami.
- Przekształca zdanie na równoważnik zdania (i odwrotnie).
- Rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze i złożone.
- Buduje zdanie z podanych związków wyrazowych.
- Samodzielnie przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego.

Fonetyka

- Rozróżnia „i” jako samogłoskę lub zmiękczenie.
- odróżnia głoski od liter, spółgłoski od samogłosek

Ortografia i interpunkcja

	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje reguły ortograficzne nawet w trudnych wyrazach • Uzasadnia pisownię wyrazów z trudnością ortograficzną.
dobra	<ul style="list-style-type: none"> • W większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej. • samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne. • Bierze czynny udział w lekcji. • Wykonuje prace domowe, także nieobowiązkowe. <p style="text-align: center;">Kształcenie literackie i językowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czyta poprawnie, ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje, stosuje zasady prawidłowego przestankowania. • W wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych. • Próbuje oceniać zachowania bohaterów literackich oraz formułuje ogólne wnioski o utworach. • Potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV • Poprawnie sporządza plan ramowy. Zna i wymienia cechy gatunkowe baśni. • Wskazuje w wierszu: epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy, rymy , wersy i strofy. <p style="text-align: center;">Fleksja i składnia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia części mowy poznane w klasie czwartej. • Poprawnie odmienia i stosuje w zdaniach czasowniki i rzeczowniki. • Odróżnia czas przyszły złożony czasowników od czasu przyszłego prostego. • Poprawnie odmienia przymiotniki. Tworzy przysłówki od przymiotników. • Wskazuje w zdaniu podmiot, orzeczenie i określenia. Wyróżnia grupę podmiotu i grupę orzeczenia. Układa zdania pojedyncze i złożone. Rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania. <p style="text-align: center;">Fonetyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyróżnia głoski, litery, samogłoski i spółgłoski. Określa spółgłoski. Poprawnie dzieli wyrazy na sylaby.

	<p style="text-align: center;">Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna reguły dotyczące pisowni „nie” z rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami. • Zna zasady dotyczące pisowni „ą” i „ę” w wyrazach. • Stosuje poznane reguły ortograficzne w pracach pisemnych i ćwiczeniach. • Poprawnie stawia przecinek w zdaniach złożonych.
dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> • W znacznej mierze opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej. Samodzielnie wykonuje tylko łatwe zadania, trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela. • Rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach. • Zazwyczaj wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy. <p style="text-align: center;">Kształcenie literackie i językowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • W wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół poprawnie buduje zdania, właściwie stosuje poznane słownictwo i zasady ortograficzne. • Z pomocą nauczyciela redaguje formy wypowiedzi przewidziane w programie klasy IV • Umie wymienić elementy świata przedstawionego. • Odróżnia opis od opowiadania. • Wie, co to jest epitet, porównanie, uosobienie, wers, strofa, rym. • Zna pojęcie baśni. • W baśniach odróżnia postacie i wydarzenia realistyczne od fantastycznych. <p style="text-align: center;">Fleksja i składnia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej i odwrotnie. • Rozpoznaje poznane części mowy. • Rozpoznaje rzeczownik w funkcji podmiotu i czasownik w roli orzeczenia. • Odmienia rzeczowniki przez przypadki. • Odróżnia przysłówek od innych części mowy. • Rozpoznaje typy zdań ze względu na cel wypowiedzi (pytające, rozkazujące, oznajmujące). • Podane zdania dzieli na pojedyncze i złożone. <p style="text-align: center;">Fonetyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozróżnia głoski, litery.

	<ul style="list-style-type: none"> • Z pomocą nauczyciela określa spółgłoski. • Dzieli wyrazy na sylaby. <p style="text-align: center;">Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna reguły dotyczące pisowni wyrazów z „ó”, „u”, „rz”, „ż”, „h”, „ch”. • Zna zasady dotyczące pisowni „nie” z czasownikami i poprawnie je stosuje. • Stosuje znaki przestankowe: przecinek (przy wymienianiu), dwukropek, myślnik. Dokonuje poprawy popełnionych błędów.
dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej. • Większość zadań, nawet bardzo łatwych wykonuje przy pomocy nauczyciel • Nie jest aktywny na lekcjach, ale stara się wykonywać polecenia nauczyciela. Pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty. • Często nie potrafi poprawnie wykonać samodzielnie i poprawnie zadań domowych, ale podejmuje takie próby. <p style="text-align: center;">Kształcenie literackie i językowe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, często bez odpowiedniej intonacji. • Nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów, ale podejmuje próby ich odbioru. • Ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem zdań. • Błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki uczeń włożył w ich napisanie. <p style="text-align: center;">Fleksja i składnia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przy pomocy nauczyciela rozróżnia poznane części mowy • . Odmienia rzeczowniki przez przypadki (łatwe przykłady). • Wskazuje podmiot i orzeczenie. • Odmienia czasowniki przez osoby, liczby, czasy i rodzaje. <p style="text-align: center;">Fonetyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wyróżnia głoski, litery i sylaby. <p style="text-align: center;">Ortografia i interpunkcja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zna podstawowe zasady ortograficzne (pisownia wyrazów z „ó” wymiennym, „rz” wymiennym, pisownia imion, nazwisk, prostych nazw geograficznych). • Z pomocą nauczyciela dokonuje poprawy popełnionych błędów. Stosuje odpowiednie znaki przestankowe na końcu zdania.
	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń nie opanował nawet podstawowych wiadomości z fleksji, składni, fonetyki, słownictwa, ortografii w zakresie

niedostateczna	<p>redagowania poznanych form wypowiedzi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej. • Nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności. • Nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela. Zaniedbuje wykonywanie prac domowych. • Nie opanował techniki głośnego i cichego czytania. • Nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego. • Wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym. • W wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych oraz nie wyznacza granicy zdania.
-----------------------	--